

Handläggare
Moa Öhman
Plan- och exploateringsavdelningen

Diarienummer
2017KS/0479

Kommunstyrelsen

Samfinansiering av skärgårdsprojekt

Förslag till beslut

Värmdö kommun ställer sig positiv till att delta i försöksomgången av samfinansiering av skärgårdsprojekt 2018 genom att reservera 250 000 kronor i budgeten samt genom fortsatt deltagande i arbetsgruppen under förutsättning att någon av de andra tillfrågade kommunerna också ställer sig positiva till deltagande.

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen

Sammanfattning

Med syfte att underlätta ansökningsförfarandet för små projekt i skärgården undersöks möjligheterna till samfinansiering av projekt mellan länsstyrelsen, landstinget samt Haninge, Österåkers och Värmdö kommun. Länsstyrelsen har i en skrivelse till kommunen begärt att 250 000 kronor reserveras i kommunens budget 2018 och att kommunen fortsatt deltar med en representant i arbetsgruppen. Samma begäran har gått ut till övriga kommuner.

Länsstyrelsen och landstinget har sedan tidigare meddelat att de kan avsätta 500 000 kronor för ändamålet under 2018. Slutgiltigt beslut om att delta ska först fattas av respektive part då förslag till samverkansform har utarbetats. En arbetsgrupp med minst en representant från varje enskild part kommer att få till uppgift att ta fram förslag till samverkan. Gruppen ska utarbeta kriterier för stöd, ansökningsförfarande och avtalsförslag inför att varje enskild part under slutet av 2017 fattar beslut om eventuellt deltagande i försöksomgången.

Förhoppningen är att fler mindre projekt kan förverkligas genom att processen underlättas och att en aktör endast behöver vända sig till en part för att erhålla medel.

Bakgrund

Länsstyrelsen har lämnat en hemställan till Värmdö kommun, samt Haninge och Österåkers kommun, att reservera 250 000 kronor för att delta i försöksomgången för samfinansiering av skärgårdsprojekt 2018 samt att fortsatt delta i en projektgrupp under hösten 2017. Gruppen ska ha till uppgift att utarbeta en gemensam modell för samfinansiering som parterna kan enas kring. Syftet med samverkansprojektet är att förenkla för aktörer att förverkliga sina projektidéer i Stockholms skärgård genom att ansökningsförfarandet förenklas och endast behöver ske hos en part. Frågan har väckts via Skärgårdssamarbetets exekutivkommitté och därefter har en arbetsgrupp med representanter från länsstyrelsen, landstinget och Haninge, Österåker och Värmdö kommun övergripande diskuterat frågan och hur samfinansieringsprojektet bäst bör samordnas.

Ärendebeskrivning

En aktör i skärgården som idag vill genomföra ett projekt med hjälp av offentligt stöd måste ofta lämna en ansökan till flera olika instanser med olika regler och utan samordning sinsemellan. Syftet med en samfinansiering av skärgårdsprojekt är att underlätta förfarandet för aktörer genom att berörda kommuner, länsstyrelsen och landstinget samordnar arbetet. Modellen är tänkt att komplettera andra möjligheter till stöd för aktörerna så som t.ex. Leader Stockholmsbygd. Den gemensamma projektmodellen är tänkt för mindre stöd och ska var enkel och snabbare att ansöka om till exempel Leader.

Under 2018 föreslås en testomgång genomföras med Värmdö, Haninge och Österåkers kommun tillsammans med landstinget och länsstyrelsen. Faller detta väl ut, föreslås samfinansieringsprojektet utökas till övriga skärgårdskommuner i Stockholms län. Länsstyrelsen har i en hemställan till Värmdö kommun och övriga berörda kommuner uppmanat kommunerna att reservera 250 000 kronor var för försöksverksamheten. Ett förslag till gemensam modell ska därefter utarbetas av en arbetsgrupp. Berednings- och beslutsprocessen kring ansökningarna är därmed inte fastställd i nuläget. Avsikten är parterna ska fatta beslut om att delta och godkänna modellen i slutet av året för att sjasättas 2018.

Landstinget har bedömt att det finns utrymme för försöksomgången inom ramen för skärgårdsanslaget och länsstyrelsen planerar också att avsätta medel inom ramen för skärgårdsanslaget. Medel från respektive kommun ska endast beviljas till aktörer verksamma inom respektive kommun som gynnar den egna kommunen. Eventuella outnyttjade medel kommer antingen återföras eller överföras till nästkommande period. Ansökningar föreslås ske via tillväxtverkets system *Min ansökan* (minansokan.se).

Bedömning

Ambitionen att samordna ansökningsförfarandet för att underlätta för aktörer i skärgården att söka medel för mindre projekt är positivt. En allt för komplicerad ansökningsprocess där en aktör behöver vända sig till en kommun, landstinget och länsstyrelsen parallellt riskerar att bidra till att projekt inte realiserar. Speciellt om projekten är små, då incitamenten för att ägna tid åt att söka medel är mindre. Därför föreslås Värmdö kommun reservera medel och fortsatt delta i arbetsgruppen för att utarbeta förslag till samverkansform, kriterier och avtal. Beslutet innebär att kommunen ställer sig positiv till förslaget, är villig att avsätta medel och resurser i samfinansieringsprojektet. Ett samfinansieringsprojekt bedöms som intressant för kommunen att delta under förutsättning att någon av de andra tillfrågade kommunerna också ställer sig positiva till deltagande. Att initiera ett samfinansieringsprojekt utan att fler kommuner deltar riskerar att bli betungande och inte få så stor spridning och genomslagskraft.

Beslut att delta i försöksperioden och att avsätta medel fattas först då ett förslag till avtal och samverkansform har utarbetats. Denna del av processen är viktig. Aktörer i skärgården måste känna trygghet i syftet med samarbetet och att de blir rättvist bedömda utifrån tydliga kriterier och mål. Det kräver förankring med de parter som berörs av detta utan att delta i arbetsgruppen, så som till exempel Leader Stockholmsbygd. Dessutom behöver respektive part i samfinansieringsprojektet förlita sig på processen och veta att det finns möjlighet att fördela medel även om andra parter i samarbetet inte anser att ett projekt ska prioriteras. Att processen blir rättssäker och inte strider mot gällande lagstiftning måste säkerställas i den

Diarienummer
2017KS/0479

fortsatta processen. Detta bör beskrivas i det beslutsunderlag som kommer att behöva ligga till grund för kommunens slutgiltiga beslut om att delta eller inte. I arbetsgruppens uppdrag bör ingå att ta fram förslag till hur samfinansieringsprojektet ska kommuniceras.

Haninge och Österåkers kommun har precis som Värmdö fått en liknande hemställan att avsätta 250 000 kronor under 2018. Det är positivt att det är flera kommuner som deltar men samtliga skärgårdskommuner i länet borde ha bjudits in i processen. Norrtälje och Nynäshamns kommuner bör redan nu informeras om detta arbete med ambitionen att de ska delta år 2019 om försöksomgången faller väl ut.

Projekt som föreslås kunna söka medel genom det gemensamma systemet ska vara av mindre karaktär. Vad mindre karaktär innebär är inte fastställt. Att de är mindre karaktär är dock viktigt för att det ska finnas en tydlig distinktion mellan projekt som omfattas av samfinansiering för skärgården och Leader Stockholmsbygd. Det är också av stor vikt att samfinansieringsprojektet samordnar arbetet med Leader Stockholmsbygd då de har en god översyn av aktuella projekt i Stockholms skärgård som bör tillvaratas. En samordning under försöksomgången kan även underlätta för aktörer i skärgården att enkelt kunna dirigeras till rätt part med sin ansökan utifrån syftet med det projekt de har för avsikt att genomföra.

Inom Leader Stockholmsbygd är medfinansiering från en offentlig aktör positivt. Om samfinansieringsprojektet faller väl ut bör en av ambitionerna vara att aktörer kan vända sig till projektet för att kunna erhålla detta. Att ansöka om medfinansiering i dag kan förbättras. Beslutskriterierna bör bygga på stor bredd där olika typer av projekt kan bli aktuella så som projekt för exempelvis bredbandsutbyggnad, besöksnäring och miljö.

I nuläget är det inte fastlagt vem som ska bereda och besluta om inkomna ansökningar. Länsstyrelsen har erbjudit sig att administrera ansökningarna. Det innebär att arbete som normalt skulle ligga hos kommunen hamnar hos en annan part. Kommunen kommer dock att vara med i berednings- och beslutsprocessen, troligen genom att kommunen får utse en till två representanter som deltar i arbetet. Informationen och rapporteringen till kommunen från den grupp som ansvarar för bedömning och beredning av ansökningar kommer att bli viktig och måste analyseras i arbetsgruppens arbete under hösten 2017.

Då projektet som kan komma att beröras av samfinansieringen i skärgården ska vara små bedöms det som viktigt att projekten ska kunna vara av lokal karaktär och inte behöva gynna utvecklingen regionalt.

Ansökan föreslås ske via tillväxtverkets verktyg *Min ansökan*. Verktyget är bra för ändamålet men det bör utredas om anpassningar kan ske, vilket också beskrivs i den hemställan som kommunen har fått. Vidare bör det undersökas om eventuellt berörda projekt kan få en egen ingång till *Min ansökan* för att tydliggöra syfte och beslutskriterier för de aktörer som ska söka och för att underlätta hänvisning.

Ekonomiska konsekvenser

Om kommunen i nästa skede beslutar att avsätta 250 000 kronor för försöksperioden 2018 leder till att mer medel ställs till förfogande för satsningar i skärgården än om enbart ansökan går till oss. Länsstyrelsen och landstinget avser att avsätta 500 000 kronor var för projektet. Förutsatt att en tredjedel av projekten gäller Värmdö kommun kan därför drygt 300 000 kronor utöver kommunens medel stå till förfogande för projekt i Värmdös skärgård. Hur

Diarienummer
2017KS/0479

medlen ska fördelas mellan olika projekt är i detta skede inte fastställt utan ett förslag ska utarbetas av arbetsgruppen.

Det bedöms vara av stor vikt att det systemet ska ge frihet till varje enskild part att fördela medel till projekt som anses viktiga även om en annan part inte instämmer i detta. Om alla berörda parter vill prioritera ett projekt måste det även klargöras hur fördelningen av medlen ska ske mellan kommunen, länsstyrelsen och landstinget.

Enligt länsstyrelsens hemställan till kommunen föreslås Värmdö i detta skede reservera 250 000 kronor i budgeten för 2018. Det bedöms finnas medel för att kunna genomföra detta inom ramen för kommunstyrelsens budget om det i nästa skede blir aktuellt att delta. Det finns dock inte medel specifikt reserverade för detta. Om kommunen beslutar att delta får det hanteras inom kommunstyrelsens detaljbudget.

Kommunstyrelsen hanterar i dag ansökningar om medel till projekt i skärgården. Det rör sig endast ett fåtal ansökningar de senaste åren som inte faller inom kategorin föreningsbidrag och som rör skärgården. Majoritet av ansökningarna gäller bredbandsstöd och uppgår från allt mellan 200 000 kronor till 1,9 miljoner kronor. Behovet att få stöd för utbyggnad av bredband i skärgården bedöms som fortsatt stor och därför bör den möjligheten finnas och stödnivåer anpassas så att det blir möjligt. Värmdö kommun har beviljat få stöd de senaste åren av liten karaktär. Förhoppningsvis ökar möjligheten till att fler sådana projekt kan förverkligas genom att förutsättningarna för detta ökar i och med en försöksomgång för samfinansiering av skärgårdsprojekt.

Konsekvenser för miljön

Om en försöksomgång för samfinansiering av skärgårdsprojekt kan initieras under nästa år kommer det att finnas utökade möjligheter för aktörer i skärgården att genomföra miljöåtgärder av olika slag.

Konsekvenser för medborgarna

Syfte och utvärderingskriterier måste utarbetas och beskrivas tydligare i nästa skede så att medborgarna kan bedöma konsekvenser och nytta med samfinansieringsprojektet. Om projektet initieras är det viktigt att återrapportering från projektet blir bra så att kännedomen om satsningarna också kan spridas.

För de medborgare som kan komma att söka medel från samfinansieringsprojektet så kommer det få positiva konsekvenser genom att processen förkortas och ansökningsförfarandet blir lättare än vad det är idag om medel ska sökas från flera offentliga aktörer.

Konsekvenser för barn

Barn och ungdomar kan i större utsträckning än idag kunna få hjälp att starta aktiviteter som främjar utvecklingen och livet i Värmdös skärgård om samfinansieringsprojektet i nästa skede kan sjösättas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av plan- och exploateringsavdelningen.

Diarienummer
2017KS/0479

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1.	Hemställan om samfinansiering av skärgårdsprojekt via gemensam ingång till projektmedel	Bilaggs

Sändlista för beslutsexpediering

Länsstyrelsen i Stockholm (beteckning 303-20807-2017)

Camilla Broo
Kommundirektör

Henrik Lundberg
Samhällsutvecklingschef